

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Βηρυτός, 16 Φεβρουαρίου 2023

**Σημείωμα για την πορεία κύριων μακροοικονομικών δεικτών
και τομέων της οικονομίας στον Λίβανο για το 2022. Οικονομικές προβλέψεις για το 2023**

Οι οικονομικοί δείκτες σημείωσαν μικρή βελτίωση στον Λίβανο κατά το 2022. Ωστόσο, ομολογουμένως ως χώρα των παραδόξων, το περασμένο έτος παρήγαγε ποικίλα φαινόμενα σε οικονομικό και κοινωνικοοικονομικό επίπεδο. Στο παρόν ενημερωτικό σημείωμα, το οποίο βασίζεται σε πηγές οικονομικών αναλύσεων των κυριότερων τραπεζικών ιδρυμάτων της χώρας (BDL, Byblos Bank, BankMed, Bank Audi, BBAC κοκ.), εξετάζονται συνοπτικά τόσο μακροοικονομικοί δείκτες και τομείς της οικονομίας για τους οποίους στάθηκε εφικτή η συλλογή συνολικών στοιχείων για το περασμένο έτος, όσο και οικονομικές προβλέψεις για το 2023.

ΑΕΠ: Σημειώθηκε αύξηση της τάξεως του 2%, για πρώτη φορά μετά την κρίση, σύμφωνα με την κεντρική τράπεζα της χώρας, η οποία δικαιολογεί αυτή την ελαφρά βελτίωση με μία πληθώρα παραγόντων, συμπεριλαμβανομένης της καλύτερης τουριστικής δραστηριότητας και της μερικής δολαριοποίησης του εισοδήματος. Γεγονός είναι ότι εξακολουθεί να τοποθετείται στα 22 δις δολ. ΗΠΑ, έναντι 58 δις το 2019, προ απαρχής κρίσης. Το 2023 είναι πιθανό να κινηθεί στα ίδια επίπεδα με το 2022, ενδεχομένως λίγο καλύτερα, αναλόγως και των εξελίξεων σε πολιτικό επίπεδο (λόγω του κενού στον προεδρικό θώκο της χώρας και του εξακολουθούμενου υπηρεσιακού χαρακτήρα της κυβέρνησης της χώρας).

Πληθωρισμός: Οι τιμές σημείωσαν άνοδο, διατηρώντας τον πληθωρισμό σε ακόμη υψηλότερα επίπεδα και για το 2022 (186%). Οι τιμές στο τοπικό νόμισμα αυξήθηκαν, κατά μέσο όρο, περί τις 15 φορές μέσα σε τρία χρόνια, ωθώντας ακόμα περισσότερα νοικοκυριά στη φτώχεια.

Εισαγωγές: Σημειώθηκε έκρηξη των αριθμών, με αγορές ύψους 19 δις δολαρίων από το εξωτερικό. Ωστόσο, από την άλλη πλευρά τα επίπεδα φτώχειας στον Λίβανο είναι ανεξέλεγκτα. Διάφοροι παράγοντες αναφέρονται στις οικονομικές αναλύσεις για να εξηγήσουν αυτό το φαινόμενο: η αύξηση των τιμών των καυσίμων και άλλων προϊόντων σε παγκόσμιο επίπεδο, η προθυμία των εισαγωγέων να αποθηκεύσουν αγαθά προτού αυξηθούν οι τελωνειακοί δασμοί, η επανεξαγωγή αγαθών στη Συρία και άλλοι λόγοι. Στην πραγματικότητα, το εμπορικό έλλειμμα υπολογίζεται ότι φθάνει τα 15,6 δις δολ. ΗΠΑ για το 2022.

Τοπικό νόμισμα/λιβανική λίρα: Συνεχής πτώση της αξίας της λίρας έως και 97%, λόγω του πολιτικού κενού που επανειλημμένα έχουμε αναφέρει, άνευ καμίας διάθεσης υιοθέτησης οποιασδήποτε από τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις, που έχει προτείνει η διεθνής κοινότητα και το ΔΝΤ. Οι παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας της χώρας για να αναχαίσει τη συνεχή διολίσθηση του τοπικού νομίσματος, δεν είχαν καμία επιτυχία έως τώρα, ελλείπει πραγματικής λύσης της χρηματοπιστωτικής / οικονομικής κρίσης.

Χρηματιστήριο: Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η μετοχή της Solidere (κύρια λιβανική εταιρία για τον σχεδιασμό και ανάπτυξη της κεντρικής περιοχής της Βηρυτού), είχε ανοδική πορεία το 2022, φθάνοντας τα 65 δολάρια. Ένας λόγος για την προτίμηση αυτή, υπήρξε το γεγονός ότι θεωρήθηκε ασφαλής τοποθέτηση χαμηλού ρίσκου για πολλούς επενδυτές, αφού η εν λόγω εταιρία κατέχει ακόμα εκατομμύρια τετραγωνικά μέτρα οικοδομικής γης. Αυτό που προκαλεί έκπληξη, ωστόσο, είναι ότι οι μετοχές των τραπεζών έπεσαν μόνο, κατά μέσο όρο, σε ποσοστό 9%, τη στιγμή που οι

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.

ισολογισμοί τους επλήγησαν καίρια. Η μετοχή της εδώ γνωστής τράπεζας BEMO σημείωσε, μάλιστα, άνοδο κατά 9%. Το 2023, σύμφωνα με χρηματοπιστηριακούς αναλυτές, αναμένεται εξίσου επωφελές για τη Solidere, ενώ η τύχη των τραπεζικών μετοχών θα εξαρτηθεί από την όποια νομοθεσία καταστεί εφικτό να υιοθετηθεί στον τομέα αυτό.

Τραπεζικός τομέας: Οι τράπεζες συνέχισαν να σημειώνουν ζημίες, λόγω της διαφοράς της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Οι τράπεζες απέσυραν σχεδόν 4 δις δολάρια ΗΠΑ, μέσα σε τρία έτη (από την απαρχή της κρίσης το 2019) από τα συναλλαγματικά τους αποθέματα, για να δύνανται να προμηθεύουν με «φρέσκα» δολάρια τους πελάτες τους. Το χαρτοφυλάκιο των ευρωομολόγων τους μειώθηκε απότομα, κατά την επίμαχη τριετία, από 15 δις σε 2,9 δις δολάρια, πουλώντας το μεγαλύτερο μέρος του με ζημία. Επιπλέον, οι αποπληρωμές των δανείων σε λιβανική λίρα μειώθηκαν δραστικά σε πραγματικούς όρους. Ως αποτέλεσμα, πολλοί δανειολήπτες απέκτησαν τα σπίτια τους σχεδόν δωρεάν. Η κατάσταση για το 2023 θα εξαρτηθεί, σε μεγάλο βαθμό, από τη νέα νομοθεσία που σχεδιάζεται και εφόσον αυτή εφαρμοστεί. Ακόμη, κατά την τριετία 2019-2022, ο τραπεζικός δανεισμός σε δολάρια μειώθηκε από 38 δις σε 10 δις δολάρια.

Τραπεζικές καταθέσεις: Η πτώση συνεχίζεται, χρόνο με το χρόνο, φθάνοντας τα 95 δις δολάρια (μείωση της τάξεως των 28 δις σε τρία χρόνια) και τα 45 τρις λιβανικών λιρών (μείωση της τάξεως των 22 τρις λ.λ.). Ένα μέρος αυτών χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή δανείων, ενώ το υπόλοιπο για την τρέχουσα κατανάλωση. Επιπλέον, οι τόκοι των καταθέσεων μειώθηκαν σχεδόν στο μηδέν. Αυτή η πτωτική τάση θα συνεχιστεί, ενώ, παραδόξως, οι «φρέσκες» καταθέσεις σε δολάρια εκτιμάται ότι θα αυξηθούν ελαφρώς, ιδίως εάν τυχόν, λόγω θετικών εξελίξεων, επανέλθει η εμπιστοσύνη στο τραπεζικό σύστημα.

Αγροτικός τομέας: Παρατηρήθηκε συνεχής μείωση της αξίας της παραγωγής, καθώς οι αγρότες αντιμετωπίζουν ταυτόχρονα έλλειψη χρηματοδοτικών διευκολύνσεων, κρατική αδιαφορία και περιορισμένη δυνατότητα πραγματοποίησης εξαγωγών. Διεθνείς οργανισμοί (FAO, UNDP, USAID κ.ά.) προσπαθούν να συνδράμουν τον τομέα σε μόνιμη βάση.

Βιομηχανικός τομέας: Η βιομηχανική παραγωγή έχει βελτιωθεί, προσφέροντας εναλλακτικές λύσεις για τα εισαγόμενα προϊόντα, τα οποία πλέον καθίστανται πολύ ακριβά. Όμως η βελτίωση αυτή ήταν περιορισμένη, επειδή οι τραπεζικές πιστώσεις, που απαιτούνται για επενδύσεις, δεν υπάρχουν πλέον. Ωστόσο, αναμένεται πρόοδος έως το 2023, χάρη στα βελτιωμένα επίπεδα εξαγωγών της χώρας.

Τομέας ακίνητης περιουσίας: Σημειώθηκε μείωση των πωλήσεων ακινήτων κατά 27%, με 80.000 συναλλαγές, το 2022. Μια φυσιολογική εξέλιξη, δεδομένου ότι μόνο τα περίφημα «φρέσκα» δολάρια ήταν δεκτά στις αγοραπωλησίες. Αναμένεται περαιτέρω μείωση το 2023, καθώς χιλιάδες αγοραστές επιθυμούσαν να ολοκληρώσουν τις συναλλαγές τους το 2022 για να αποφύγουν την αναμενόμενη αύξηση της φορολογίας. Επιπλέον, αναλυτές της αγοράς επισημαίνουν ότι οι ιδιοκτήτες αναγκάστηκαν να παραχωρήσουν έκπτωση στην τιμή πώλησης, από 30% έως 60%, ανάλογα με την περιοχή, σε σχέση με το επίπεδο του 2019. Την ίδια στιγμή, όμως, υπάρχουν ελάχιστες αναφορές για νέες κατασκευές, καθώς το κόστος έχει εκτοξευθεί στα ύψη, ενώ οι δυνητικοί αγοραστές σπανίζουν ολοένα και περισσότερο.

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Τομέας αεροπορικών μεταφορών: Το 2022, καταγράφηκε βελτίωση, κατά 48%, σε σχέση με το 2021, στα 6,3 εκατ. επιβάτες, λόγω της άρσης των υγειονομικών περιορισμών, της καλύτερης επίδοσης του τομέα του τουρισμού (65% περισσότεροι ξένοι επισκέπτες σε σχέση με το προηγούμενο έτος) και, ιδίως, τις επισκέψεις των ομογενών.

Τουριστικός / Ξενοδοχειακός τομέας: Οι περισσότερες επιχειρήσεις του κλάδου ολοκλήρωσαν τη χρονιά, με, κατά μέσο όρο, πληρότητα σχεδόν 50% και μέση τιμή δωματίου καταλύματος στα 46 δολάρια, η οποία, ωστόσο, δεν βελτίωσε δραματικά, τις οικονομικές τους επιδόσεις, ιδίως λόγω της προσαύξησης του ενεργειακού κόστους, που κατέληξε να αντιπροσωπεύει έως και το 40% των δαπανών των ξενοδοχείων, ένα μη βιώσιμο επίπεδο για πολλά ξενοδοχεία, τα οποία παρέμειναν κλειστά κατά τη χαμηλή περίοδο. Η τάση δεν πρόκειται να αλλάξει το 2023, εκτός αν υπάρξει καλύτερη παροχή ενέργειας από την κρατική εταιρία ηλεκτρισμού.

*Άλια Ν. Παπαναστασίου
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού*

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΗΡΥΤΟ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τις ενημερώσεις του Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-beirut@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomemonon>).
4. Οι πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στην παρούσα ενημέρωση, προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Βηρυτού τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.